

Dosarul nr.3ra-656/19

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (P. Harmaniuc)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Iu. Cimpoi, I. Secrieru, A. Danilov)

ÎN C H E I E R E

29 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul

Mariana Pitic

Judecătorii

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Străisteanu Gheorghe împotriva Ministerului Finanțelor cu privire la constatarea încălcării dreptului de acces la informație, a dreptului la examinarea cererii în termenul stabilit de lege, obligarea examinării cererii cu prezentarea informației solicitate și compensarea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău prin care a fost respins apelul declarat de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și a fost menținută hotărârea din 07 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a ț ă

La 15 februarie 2018 Străisteanu Gheorghe a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Finanțelor cu privire la constatarea încălcării dreptului de acces la informație, a dreptului la examinarea cererii în termenul stabilit de lege, obligarea examinării cererii cu prezentarea informației solicitate și compensarea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că la data de 17 ianuarie 2018 a expediat prin intermediul poștei electronice în adresa Ministerului Finanțelor cererea în baza Legii privind accesul la informație, prin care a solicitat furnizarea informației cu privire la motivul neexecutării deciziei definitive și executorie din 04 iulie 2017, titlu nr. 2-1119/17, în termen de 3 luni, la ce etapă se află procedura de executare, iar dacă titlu menționat a fost executat, expedierea confirmării la adresa indicată în cerere.

A menționat că, la data de 12 februarie 2018 a primit de la Ministerul Finanțelor un răspuns, prin care a fost informat că, titlu executoriu nr. 2-1119/17 a fost executat.

A comunicat că i-a fost încălcat dreptul de acces la informație și dreptul la examinarea cererii din 17 ianuarie 2018 în termenul stabilit de lege, or, nu i-a fost

prezentată pe deplin informația solicitată și a fost ignorat termenul de 15 zile de prezentare a informației, fiindu-i cauzat prejudiciul moral manifestat prin frustrare, suferințe psihice, stres, oboseală, demoralizare, descurajare și anxietate, estimat la suma de 1250 de lei.

În drept și-a întemeiat acțiunea pe dispozițiile art. 16, 24 și 25 din Legea contenciosului administrativ, art. 16, 21, 22 și 23 din Legea privind accesul la informație și art. 14, 15, 1398, 1404, 1416, 1422 și 1423 din Codul civil.

A solicitat constatarea încălcării dreptului de acces la informație și a dreptului la examinarea cererii din 17 ianuarie 2018, în termenul stabilit de lege, obligarea examinării cererii din 17 ianuarie 2018 cu prezentarea informației solicitate și compensarea prejudiciului moral estimat la suma de 1250 de lei.

Prin hotărârea din 07 septembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani acțiunea a fost admisă parțial. S-a constatat încălcarea drepturilor lui Străisteanu Gheorghe de acces la informație și de examinare a cererii din 17 ianuarie 2018 în termenul stabilit de lege. S-a încasat de la Ministerul Finanțelor în beneficiul lui Străisteanu Gheorghe suma de 100 de lei cu titlu de prejudiciu moral. În rest, cererea de chemare în judecată în partea în care excede cuantumul prejudiciului moral dispus spre încasare, precum și în partea pretențiilor de examinare a cererii de acces la informație și prezentarea informației solicitate, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și a fost menținută hotărârea din 07 septembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani.

La adoptarea soluției instanța de apel a invocat că conform prevederilor art. 10, alin. 1 al Legii privind accesul la informație, persoana are dreptul de a solicita furnizorilor de informații, personal sau prin reprezentanții săi, orice informații aflate în posesia acestora, cu excepțiile stabilite de legislație. Dreptul persoanelor de a solicita informația oficială îi corespunde obligația corelativă a furnizorului de a-i remite informația solicitată.

Conform art. 12 al aceleiași Legi, informațiile oficiale vor fi puse la dispoziția solicitanților în baza unei cereri scrise sau verbale. Cererea scrisă va conține: a) detalii suficiente și concludente pentru identificarea informației solicitate (a unei părți sau unor părți ale acesteia); b) modalitatea acceptabilă de primire a informației solicitate; c) date de identificare ale solicitantului.

În speță, la cererea din 17 ianuarie 2018 Gheorghe Străisteanu a recepționat răspunsul nr. 15-07/116 din 12 februarie 2018, fiind constatat faptul nerespectării de către Ministerul Finanțelor a obligației de a oferi liberul acces la informație în termenul prevăzut de lege.

Prin recursul depus la 08 aprilie 2019 Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova a solicitat casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel nu a constatat și elucidat toate circumstanțele necesare pentru examinarea obiectivă a cauzei, fiind aplicate eronat normele de drept material și procedural și nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată.

Examinând admisibilitatea recursului, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

După cum rezultă din speță litigiul a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art.195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel recursul declarat la data de 08 aprilie 2019 se consideră a fi depus în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2, 3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând temeiurile recursului, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2,3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă

că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art.270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2,3,4) al Codului de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 193, 195, 230, 258 alin. (3) ale Codului administrativ și art. 433 lit. a) al Cod de procedură civilă, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător

Mariana Pitic

Judecătorii

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru